

Funded by
the European Union

(ร่าง)

ยุทธศาสตร์การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภายใต้

โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง
สนับสนุนโดยสหภาพยุโรป

Funded by
the European Union

การพัฒนายุทธศาสตร์และการวางแผนโครงการนำร่อง

โครงการวิจัยเรื่อง “ประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง” Strengthening urban climate governance for inclusive, resilient and sustainable societies in Thailand (SUCCESS) ภาควิชาดำเนินการภายใต้ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณะประโยชน์ (ศปส.) จากการสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคมดำเนินการประเมินความเปราะบางฯ ใน 6 พื้นที่ โดยดำเนินงานร่วมกับทีมวิชาการฯ (Technical Facilitators – TF) เพื่อให้เกิดแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองจากการประเมินความเปราะบางของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาร่างยุทธศาสตร์และข้อเสนอโครงการนำร่อง พร้อมติดตามหนุนเสริมกระบวนการออกแบบโครงการพัฒนาเมืองนำร่อง โดยร่างยุทธศาสตร์ ดังรายละเอียดนี้

จังหวัด/เมือง	ประเด็น/เป้าหมาย	ร่างยุทธศาสตร์	โครงการนำร่อง
บ้านไผ่ ขอนแก่น	ประเด็น ที่อยู่อาศัยไม่มีเอกสารสิทธิ์ (พื้นที่รถไฟ) มีพื้นที่ใหม่รับรองแต่คนไม่เข้าอยู่ คนในพื้นที่ยังเข้าไม่ถึงข้อมูล ปัญหาน้ำท่วมเกิดในพื้นที่ 4 ชุมชน (มิตรภาพ ช.4, ม.1พัฒนา, สุนามัย, ไร่เก่า) เป้าหมาย ชาวบ้านที่อยู่ในพื้นที่ของการรถไฟ มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง (ทั้งที่ยังอยู่ในที่เดิมและที่จะย้ายไปอยู่ที่แห่งใหม่) และมีความชัดเจนเรื่องสิทธิที่อยู่อาศัย	สิทธิในการพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนจนเมือง (Right based housing Development for urban poor)	ขอนแก่นสนทนา : เพื่อการเปลี่ยนแปลงเมืองสู่สิทธิที่อยู่อาศัยที่มั่นคงภายใต้การมีส่วนร่วมออกแบบสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศของคนทุกคน (Khonkaen Dialogue)
เมือง ขอนแก่น ขอนแก่น	ประเด็น ปัญหาที่อยู่อาศัย (พื้นที่รถไฟ) น้ำท่วม, น้ำเน่าขัง (เนื่องจากเป็นทางน้ำเดิม/ร่องระบายน้ำเดิม) มีข้อเสนอสำคัญ เช่น ปรับพื้นที่รอบรางรถไฟเพื่อใช้ประโยชน์, ที่อยู่อาศัยพื้นที่ใหม่ เกิดในพื้นที่ 4 ชุมชน ตามแนวโครงการรถไฟความเร็วสูง (มิตรภาพ, หนองวัดฯ, หนองแวงตราซู่, เทพารักษ์) เป้าหมาย เข้าถึงที่อยู่อาศัยที่มั่นคงสู่การมีสภาพแวดล้อมที่ดี		
สามพร้าว อุดรธานี	ประเด็น การเปลี่ยนแปลงประโยชน์การใช้ที่ดิน รัฐมีแผนที่จะเปลี่ยนพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของชาวบ้าน (นรส.) ให้เป็นหน่วยงานราชการ ทำให้ชาวบ้านต้องโยกย้ายและเกิดปัญหาการไร้ที่อยู่ เป้าหมาย	การจัดการปกครองเมือง (Urban Governance-based Solution)	เมืองเปลี่ยนชุมชนขยับ : กระบวนการปรับตัวและรับมือการเปลี่ยนแปลงของเมืองอุดรธานีแบบพหุผู้กระทำการ

Funded by
the European Union

จังหวัด/เมือง	ประเด็น/เป้าหมาย	ร่างยุทธศาสตร์	โครงการนำร่อง
	- ชุมชนมีทางเลือกในเรื่องที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน - สร้างศักยภาพให้กับภาคประชาสังคมที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมระหว่างประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ		
หนองสำโรง อุดรธานี	ประเด็น ภัยพิบัติน้ำท่วม เกิดจากสภาพทางกายภาพ มีลักษณะเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำ สิ่งปลูกสร้างและที่อยู่อาศัยไม่มีการควบคุมที่เหมาะสม เกิดการกั้นการไหลของน้ำจนทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม ปัญหาการจัดการเชิงสถาบันและการไม่รวมกลุ่มในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ปัญหาน้ำท่วมยังคงไม่ถูกแก้ไข เป้าหมาย ขจัดปัญหาน้ำท่วมแบบองค์รวมและเชิงระบบ ทำงานร่วมกันกับคนหลากหลายกลุ่มเพื่อให้เกิดวิธีคิดและองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม		
สระใคร หนองคาย	ประเด็น การอนุรักษ์ป่าชุมชน ก่อนที่จะมีเขตเศรษฐกิจพิเศษ ป่าชุมชน 718 ไร่ถูกดูแลโดยชุมชนบ้านไชยา มีคณะกรรมการบริหาร แต่ต่อมาถูกประกาศให้กลายเป็นพื้นที่ราชพัสดุ ส่งผลให้ระบบนิเวศป่าเปลี่ยนแปลงไป ชุมชนได้รับผลกระทบ ความมั่นคงทางอาหาร ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ ปัญหาด้านสังคม (อุบัติเหตุ อาชญากรรม) ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน (ถนน ไฟฟ้า) เป้าหมาย อนุรักษ์ป่า เพื่อรักษาระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์ เช่น เป็นแหล่งอาหาร แหล่งอากาศบริสุทธิ์ และลดปัญหาด้านสังคม (อุบัติเหตุ อาชญากรรม)	การพัฒนาเมืองบนฐานระบบนิเวศธรรมชาติ (Ecosystem based Solution)	พัฒนาเมืองแบบร่วมคิดร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ
เมืองหนองคาย	ประเด็น การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองโดยเน้นไปที่ 3 ประเด็นหลักที่ชุมชนเห็น		

Funded by
the European Union

จังหวัด/เมือง	ประเด็น/เป้าหมาย	ร่างยุทธศาสตร์	โครงการนำร่อง
หนองคาย	ว่าได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ น้ำเสีย ขยะ และไฟฟ้าดับ เป้าหมาย การจัดทำระบบและกลไกในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การจัดการในครัวเรือน เช่น การคัดแยกขยะ จนไปถึงการจัดการในระดับนโยบายหรือการบังคับใช้กฎหมาย		